

TOMÁŠ ZAVADIL, ŽALM 118 V NOVÉM ZÁKONĚ

Oponentský posudek bakalářské práce

Práce má 71 stran a je opatřena všemi náležitostmi (anotace, obsah, Seznam použité literatury). Autor zkoumá užití žalmu 118 u novozákonních autorů.

Práce má zřetelnou strukturu: v první části se autor věnuje exegezi starozákonního žalmu, jeho zasazení do kontextu v rámci žaltáře, a zejména rekonstrukci původního Sitz im Leben v chrámové liturgii. Přechod mezi starozákonní a hlavní, novozákonní částí tvoří krátká kapitolka o hermeneutice, zejména o intertextualitě. V novozákonní části strukturovaně představí všechny výskyty – citace i narážky na Ž 118 a zhodnotí jeho užití jednotlivými nz autory. Dvěma vybraným klíčovými místům věnuje podrobnou exegezi (Vjezd do Jeruzaléma; Podobenství o zlých vinařích). Své poznatky shrnuje v Závěru.

V úvodní části řadí žalm mezi „královské“: král (a s ním celý Izrael) prochází utrpením, zavržením od protivníků, ale Hospodin ho zachraňuje. Velkou pozornost věnuje užití tohoto žalmu v liturgii velikonočních svátků a svátku stánků. Konstatuje, že původní kontext nelze rekonstruovat s jistotou, ale správně dodává, že to nakonec pro chápání žalmu v novozákonní době a užití v samotném NZ není klíčové.

V novozákonní části ukazuje hojnost citací i narážek, které se (na rozdíl např. od Ž 110) neomezují na jediný verš žalmu. Ukazuje, že zejména v evangeliích se žalm vyskytuje na klíkových místech.

Za stěžejní místa, v nichž je Ž 118 interpretačním klíčem, považuje autor Vjezd do Jeruzaléma, Podobenství o Zlých vinařích, Nářek nad Jeruzalémem a Předpovědi utrpení.

Citlivě si všímá zasazení do kontextu, stejně jako jemných rozdílů zejména mezi evangelisty.

V podrobné exegezi Vjezdu do Jeruzaléma považují za velmi zajímavou otázku, kterou si klade: zda býval v Ježíšově době Ž 118 zpíván jako poutní píseň již cestou do Jeruzaléma (před jeho branami), nebo až v rámci chrámového kultu. Od toho se odvíjí, zda Ježíšův vstup za zpěvu Ž 118 vnějšně nevybočoval ze svátečních zvyklostí, toliko vnitřně přeznačoval, anebo naopak vybočoval zcela. Autor ovšem otázku nechá spíše pootevřenu.

V podrobné exegezi Zlých vinařů věnuje pozornost připojení žalmového motivu k podobenství, které jinak rozpracovává motivy izajášovské (zejm. Píseň o vinici Iz 5).

Mj. připomíná zvukovou podobnost slov *syn* (ben) a *kámen* (eben), což jsou klíčová slova podobenství – a žalmového citátu.

Na této bakalářské práci oceňuji pečlivou exegezi, dobrou práci s primární i sekundární literaturou, smysl pro kontext i pro intertextualitu. Jako celek ji shledávám zdařilou. Bohužel rušivým prvkem je neúplný Seznam literatury. U řady autorů je pouze odkaz v patové poznámce, ale nejsou uvedeni v Seznamu na konci; u některých není ani patová poznámka a jsme odkázáni pouze na jméno.

Navrhuji hodnocení mezi B – C

doc. Jiří Mrázek, Th.D.